

YÖNETMELİK

Ondokuz Mayıs Üniversitesinden:

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ DENEY HAYVANLARI UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezinin işlevleri, çalışma prensipleri, idari yapıları ve görevleri ile diğer birimlerle olan ilişkilerine ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarını ve çalışma ilkelerine ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Araştırma: Genelleme yapılabilecek bilgiyi geliştirmek ya da katkıda bulunmak için planlanarak deney hayvanları üzerinde yapılan bilimsel çalışmayı,
- b) Araştırmacı: Bilimsel araştırma, kontrol, test ya da eğitim amacıyla deney hayvanları üzerinde her türlü işlem yapma yetkisine sahip, yürüttüğü çalışmalar ile ilgili tüm konularda deney hayvanı kullanan laboratuvarın ait olduğu kurum ya da kuruluşa karşı sorumlu kişiyi,
- c) Deney Hayvanı: Bilimsel araştırma, eğitim, deney, kontrol ve test amacıyla kullanılan her türlü omurgalı hayvanı,
- ç) Deney Materyali: Canlı omurgalı hayvanlar dışında kullanılacak hayvan kaynaklı her türlü organ, doku ve hücre materyalini,
- d) Merkez: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEHAM)'ni,
- e) Müdür: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürünü,
- f) Rektör: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörünü,
- g) Uygulama: Deney hayvanları üzerinde yapılacak eğitim ve araştırma amaçlı bilimsel girişimleri,
- ğ) Üniversite: Ondokuz Mayıs Üniversitesi,
- h) Yönetim Kurulu: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulunu,
- ı) Yerel Etik Kurul: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu (HADYEK)'nu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezin Amacı ve Faaliyet Alanları

Merkezin amacı

MADDE 5 – (1) Merkezin amacı; Merkez bünyesinde yapılacak olan sağlık alanındaki deneysel araştırmalara gerekli desteği sağlayacak her türlü altyapıyı kurmak ve çalıştırmak, klinik uygulamalara zemin oluşturabilecek her türlü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemektir.

Faaliyet alanları

MADDE 6 – (1) Merkezin faaliyetleri şunlardır:

- a) Sağlığı ilgilendiren deneysel her türlü bilimsel, teknik araştırma ve uygulamaları teşvik etmek, desteklemek, bunlardan resmi ve özel kuruluşlar ile diğer ilgililerin yararlanmasını sağlamak, bu kuruluşların talebi üzerine kendi alanına giren konularda danışmanlık hizmeti sağlamak,
- b) Üniversitede deney hayvanları üzerinde araştırma ve uygulama yapacak elemanların yetişmesini teşvik etmek, bu kişileri desteklemek, bu alanda yapılacak araştırmalarda gerekli koordinasyonu sağlamak,
- c) Deney materyalleriyle yapılan in vitro hücre ve doku kültürü çalışmaları için gerekli ortamı hazırlamak, kök hücre çalışmalarını teşvik etmek, bunlarla ilgili eğitimleri organize etmek ve laboratuvar alt yapısını hazırlamak,
- ç) Moleküler biyoloji alanında yapılacak çalışmalar için gerekli ortamı ve altyapıyı hazırlamak, bunlarla ilgili eğitimleri organize etmek,
- d) Deneysel cerrahi alanında, laparoskopik cerrahi ve mikrocerrahi çalışmaları için gerekli ortamı hazırlamak, bunlarla ilgili eğitimleri organize etmek ve sertifikalandırmak,

- e) Deneysel uygulamalarla ilgili eğitim ve öğrenim olanaklarını sağlamak, deney hayvanları üzerinde araştırma yapabilme yetkinliğini kazandırmak amacıyla seminer, kurs ve konferanslara gerekli altyapıyı hazırlamak,
- f) Deney hayvanları üzerinde gerçekleştirilen deneylerden elde edilen verilerin bilim dünyasıyla paylaşılmasını teşvik etmek ve desteklemek,
- g) İlgili araştırma-uygulamalar için ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak,
- ğ) Merkezin kuruluş amacına ve yürürlükteki mevzuata uygun diğer çalışmaları yapmak.
- (2) Merkez, faaliyetlerini gerçekleştirirken konu ile ilgili ulusal ve uluslararası mevzuatları göz önünde bulundurur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezin Yönetim Organları, Birimleri, Araştırmacılar ve Sorumlulukları

Merkezin yönetim organları

MADDE 7 – (1) Merkezin yönetim organları şunlardır:

- Müdür,
- Müdür Yardımcısı,
- Yönetim Kurulu.

Müdür

MADDE 8 – (1) Müdür, Üniversitede tam gün çalışan tıp fakültesi öğretim üyeleri arasından Tıp Fakültesi Dekanının önerisi ile Rektör tarafından 3 yıl süreyle görevlendirilir. Önerilen Müdür adaylarının; deney hayvanları üzerinde en az 3 deneysel araştırmasının Science Citation Index-Expanded kapsamındaki dergilerde yayınlanmış olması ve adayın bilimsel etik ihlali ile ilgili herhangi bir disiplin cezası almamış olması koşulu aranır. Süresi biten Müdür tekrar atanabilir.

(2) Müdürün olmadığı hallerde müdür yardımcılarında biri, müdür yardımcısı da bulunmazsa Yönetim Kurulu üyelerinden biri Müdürlüğe vekâlet eder. Müdürün görevi sona erdiğinde müdür yardımcılarının görevi de sona erer.

Müdürün görevleri

MADDE 9 – (1) Müdür, Merkezin çalışmalarının düzenli bir şekilde yürütülmesinden, gözetim ve denetimden ve gerekli önlemlerin alınmasından Rektöre karşı birinci derecede sorumlu olup, görevleri şunlardır:

- Merkezin amaçları doğrultusunda yönetim ve işleyişi için gerekli bütün tedbirleri almak ve uygulamak,
- Yönetim Kuruluna başkanlık etmek ve alınan kararları uygulamak,
- Merkezde çalışan personelin görev dağılımını ve çalışma esaslarını belirlemek ve denetlemek,
- Merkezde yürütülen çalışmaların merkezin işleyiş kurallarına, laboratuvar hayvanlarında yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu takip etmek, denetlemek ve çalışanları bu konuda yönlendirmek,
- Merkezde yürütülmesi planlanan projeleri, merkezin olanakları açısından değerlendirmek,
- Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunan projelerin başlatılması için onay vermek ve çalışma takvimini saptamak,
- Merkezde, laboratuvar hayvanlarının sağlıklı olarak yetiştirilmeleri, bakılmaları ve uygun şekilde kullanılmalara ilişkin gerekli önlemleri almak ve uyarılarda bulunmak,
- Yurt içi ve yurt dışı araştırma ve uygulama merkezleri ile işbirliği yaparak amaca uygun proje ve işbirliğini gerçekleştirmek,
- Başka üniversiteler ile özel ve tüzel kişilerin hayvan satın alma isteklerini incelemek ve merkezin olanakları ölçüsünde karşılamak,
- Merkezin eğitim, araştırma ve uygulama faaliyetleri hakkında her takvim yılının bitimini izleyen iki ay içinde bir rapor hazırlayarak bu faaliyet raporunu Yönetim Kurulunun görüşünü alarak Rektörlüğe sunmak.

Müdür yardımcıları

MADDE 10 – (1) Veteriner Fakültesi öğretim üyeleri arasından ve Tıp Fakültesi öğretim üyeleri arasından ilgili fakültenin Dekanının önerisi ile Rektör tarafından 3 yıl süreyle iki müdür yardımcısı görevlendirilir. Önerilen müdür yardımcısı adaylarının; deney hayvanları üzerinde en az 3 deneysel araştırmasının Science Citation Index-Expanded kapsamındaki dergilerde yayınlanmış olması ve bilimsel etik ihlali ile ilgili herhangi bir disiplin cezası almamış olması koşulu aranır. Süresi biten müdür yardımcıları tekrar atanabilir.

Müdür yardımcılarının görevleri

MADDE 11 – (1) Merkez müdür yardımcılarının görevleri şunlardır:

- Birimin tüm sevk ve idaresinde Müdüre birinci derecede yardımcı olmak,
- Müdürün vekil bıraktığı zamanlarda müdürün görev ve yetkisini kullanmak.

Yönetim Kurulu

MADDE 12 – (1) Merkezin Yönetim Kurulu, üçü Tıp Fakültesi, ikisi Veteriner Fakültesi ve biri Diş Hekimliği Fakültesi Öğretim Üyeleri arasından olmak üzere ilgili Fakülte Dekanlarının önerisiyle Rektör tarafından görevlendirilen altı üye ile Müdür ve müdür yardımcıları olmak üzere toplam dokuz üyeden meydana gelir. Yönetim Kurulu üye seçiminde hayvan deneyleri konusunda deneyimli öğretim üyeleri tercih edilir. Üyelik süresi üç yıldır.

(2) Yönetim Kurulu, müdürün çağrısı üzerine, yılda en az dört defa, asgari beş üye ile toplanır. Geçerli mazereti olmaksızın üç kez üst üste Yönetim Kurulu toplantısına katılmayanların Yönetim Kurulu üyeliği son bulur. Boşalan üyelik için Rektör aynı usul ile bir ay içinde yeni üye görevlendirir.

(3) Yönetim Kurulunda tüm kararlar, oy çokluğu ile alınır, çekimser oy kullanılmaz. Oyların eşitliği halinde, Müdürün kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Merkez tesis sorumlusu Yönetim Kurulu toplantısına Müdürün çağrısı üzerine katılabilir, ancak oy kullanamaz.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 13 – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Müdür tarafından hazırlanan gündemi görüşmek,
- b) Kuruluş amaçları doğrultusunda, Merkezin genel çalışma düzeni ve işleyişine ilişkin ilkeleri belirlemek; gerektiğinde yürütülen çalışmalarını denetlemek,
- c) Yerel etik kurul ile eşgüdüm sağlamak,
- ç) Merkezde uygulanacak olan hayvan deneyleri ile ilgili formları hazırlamak,
- d) Bilimsel içeriği, proje destekleyen kurullarca değerlendirilmemiş olan projeleri bilimsel içerik yönünden incelemek,
- e) Yurt içi ve yurt dışındaki araştırma ve uygulama merkezleri, özel ve kamu kuruluşları, vakıf ve derneklerle işbirliği yapmak,
- f) Merkezin amaçları doğrultusunda bilimsel faaliyetlerde bulunmak,
- g) Araştırmacılarca talep edilen deney hayvanlarının, bakımı ve beslenmesi kapsamındaki hizmetlerin, hayvan deneylerinde kullanılacak her türlü donanım ve sarf malzemelerinin, araştırmacıların eğitimi ve sertifikalandırılmasına yönelik olarak düzenlenecek kurs ve benzeri eğitim programları hizmetlerinin fiyatlandırılması için Üniversite Yönetim Kuruluna teklif sunmak,
- ğ) Yönetim Kuruluna sunulan yılsonu faaliyet raporunu değerlendirmek ve Rektörlüğe sunmak,
- h) Merkezin işleyişini düzenlemek ve geliştirmek amacıyla talimatlar hazırlamak,
- ı) Uygun koşullar oluştuğunda Merkezin enstitüye dönüşümü için gerekli çalışmaları başlatmak, bu konuda koordinasyonu sağlamak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Personel ihtiyacı

MADDE 14 – (1) Merkezin akademik, teknik, idari personel ihtiyacı, 2547 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre Rektör tarafından görevlendirilecek personel ile karşılanır.

Harcama yetkilisi

MADDE 15 – (1) Merkezin harcama yetkilisi Müdürdür.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü yürütür.